

AŞİQLİYİN İŞİĞINDA

Əli mədhində Xələfli qəsidəsinə Əli Rzanın təxmişi

Sözümün ünvanında minacətsən, ya Əli,
Boynumuzda haqqın var, əhliyətsən, ya Əli,
Biz beyət edənlik sən beyətsən, ya Əli.
Min illərin təzəsi - tərəvətsən, ya Əli!
Min dürlü haldan keçən təbiətsən, ya Əli!

Qəfəsdən çıxsa bülbül çölün kolu, qapısı,
İstəyinə açılsa, sevda qolu, qapısı...
Söz bilənə qəlbimin sağı, solu - qapısı
Sənsən idrak sahibi - elmin yolu, qapısı,
Sən "Nəhcül-bəlağə"sən, söz, hikmətsən, ya Əli!

Açılsa bar-barxanam, sənsən xəzinəm, yüküm,
"Of" deməyəm qatlınsa dizlərim büküm-büküm;
Parçalansa yer üzü tərənəmzə birce tüküm.
Nə Allah, nə peyğəmbər, nə hakimsən, nə məhkum,
Fəqət Əşi - Əlaya bir zinətsən, ya Əli!

Çəkilsəm min divana qanıma qaşiq göndər,
Kimliyimi görməyə sınınmış qaşiq göndər,
Küskün ilham pərimlə sülhə barışiq göndər;
Bir qələmdir, bir kağız - qəlbimə işiq göndər,
Güc gəlsin varlığımıza - dayanətsən, ya Əli!

Nitqinin kəsərində qocalmayan gəncavər,
Danışa, dil-dil ötə - hanı elə dilavər?
Sənsən sözün sahibi, mən də sənə bir yavər
Zülfüqar tək qılınc yox. Əli kimi cəngavər,
Haqqın hökmü, qanunu, ədalətsən, ya Əli!

Düşüncəmin taxtında sən özünsən tacalıq,
İşığın bəs eləyər olsa birce bacalıq;
Adına tapınmışam, mənə neylər qocalıq?
Əfsanəsən dillərdə, adın zirvə, ucalıq,
Əbədi nağıl, dastan, hekayətsən, ya Əli!

Vicdanların çəkisi, doğrulara düz əlsən,
Əyriylərin yolunu kəsməyə də yüz əlsən.
Yalanların dilini yandırmığa köz əlsən.
Hələ dünya bilmir ki, axıracan əzəlsən,
Adəmdən Xatəməcən əlamətsən, ya Əli!

Hər sözün min donu var, açılmaz sir kitabdır,
Hansı qəlbə işığın düşübə nur kitabdır.
Görənlərin gözündə heyratı hür kitabdır,
Hər insan öz dilində oxunsa bir kitabdır,
Sən kitablar kitabı - kərəmətsən, ya Əli!

Sənə xilaf çıxanın iqbali fəryad aldı,
Dərdi tüğyan elədi, acısı bünyad aldı.
Qəlbimin ölkəsində sevdasını yad aldı.
Kim sənə aşiq oldu, ilhamı qanad aldı,
Qürurun qaynağısən, fəxarətsən, ya Əli!

Ruhumuza zəfəri haqdan istə, qəzəbsən
Doğru, düzü qovsalar, girsə bəstə qəzəbsən,
Haqsızlıq qoşun çəkib gəlsə dəstə, qəzəbsən.
Bir köhlən kişnərtisi - Xəndək üstə qəzəbsən,
Qorxu bilməz meydangir - cəsarətsən, ya Əli!

Sinəmizdə qoruduq ocağını, qorunu,
Qəlbimizə yığmışıq işığını, nurunu.
Adından cavab alır ruhumuzun sorunu
Birce sözün dağıdın min hiylənin torunu,
Qırılmaz məntiqinlə məharətsən, ya Əli!

Zamanların üstündən ruhumuza gəl, şığı,
Şimşayınla kəs, dağıt zülməti, qaranlığı;
Qaytar sevən ürəyi, yox olan insanlığı
Qırılmanın məclisində özün irfan işığı,
Haqqın görün gözünsən, bəsirətsən, ya Əli!

Hər kəsin miqdarını öz sözündə görənsən,
Könüllərin bağından sevgi gülü dərənsən,
Məzluma xəta gəlsə, sən sinəni gərənsən,
Hər kəsə öz dilində haqqı nişan verənsən,
Milletlərin birliyi - cəmiyyətsən, ya Əli!

Yoluna sadıq olub, üzü görkə yar oldun,
Canı qurban eyləyən - sevən ərəkə yar oldun.

Anlayana, bilənə - haqqı dərəkə yar oldun.
Həm ərəbə, əcəm, həm də türəkə yar oldun,
İnsan oğlu insansan - nəcabətsən, ya Əli!

Piranların pirişən, pir bilər səni pir kəs,
Allaha agah olar örtüdə qalmaz sir kəs,
Deyərəm qüdrətini sənəndə soruşsa bir kəs
Əl ətəkdən üzülse, göz dikər sənə hər kəs,
Ümidlər qırılarda güc, qüvvətsən, ya Əli!

Nitqimin çəməninə əbədi bir baharsan,
Sərhədsiz düşüncəmdə məmləkətsən, diyarsan.
Sinəm üstə Yanardağ, məşəlimsən - yanarsan;
Ruhumda, varlığında hara dönsəm sən varsan,
Mən bilirəm sən kimdən, nə qüdrətsən, ya Əli!?

İki sevən ürəyin sığınan damı da sən,
Yarımqıç aruzuların bütövü, tamı da sən;
Bir şəhidin istəyi, arzusu, kamı da sən;
Cümləyə hamı də sən, Cəməşidin camı da sən,
Camalları cəmisən, sir surətsən, ya Əli!

Ünvanında görünər kimliyi hər böyüyün,
Adamlıqda özünü, yerini gör böyüyün,
"Əli eşqi kimdə var" - adını sor böyüyün;
Bir nadan ağ olarsa, üzünə bir böyüyün,
Sən ədəbə timsalsan, mərifətsən, ya Əli!

Ey qəriblər pənahlı, gülə dönər tikanın,
Ümidlərə tərərin, inamlara təkənin,
Qayıbindan yol gəlir ədəb elmin, ərkanın;
Sən Məzari-Şərifənsən - müqəddəsdir məkanın,
Sən Nəcəf-Əşrafənsən - həqiqətsən, ya Əli!

İlhamım qanad bildi Düldülünü - atını,
Pay aldım hikmətini, qorudum baratını,
Nəsillərə dərs bildim gücünü, səbatını;
Kim yazıb vəsf eləsə, min dürlü həyatını;
Yazana, oxuyana şən-şöhreətsən, ya Əli!

Amalımız uğrunda müsəlləh nəfərimiz,
Üzü nura, işığı yolumuz, səfərimiz,
Adınla bəxtimizə yazılır zəfərimiz;
Səpində hünərimiz, biçində sərvərimiz,
Süfrəmizdə duz-çörək, bərəkətsən, ya Əli!

Tükənməz insanlığın yaza, yaya sevgisi,
Payızdan, qışdan keçər günə, aya sevgisi.
Ömürdə çiçək açar axar çaya sevgisi;
Zal oğlunun əzəldən bu dünyaya sevgisi,
Qəlbində Məcnun eşqi, məhəbbətsən, ya Əli!

Bayatıya çəkmişəm yurdu yanan elləri,
Yaddaşımı yandırır qurd ağızlı çölləri,
Könlümə ala bilmir qərib-qərib dilləri,
Varlığımın əsirdi tənhalığın yelləri,
Qızındım ocağında, hərərətsən, ya Əli!

Bəxtimin səhrasından qəmin karvanı keçdi,
Gözlərim göy üzündə axan ulduzu seçdi,
Göyərən arzuları bu zalım dövrən biçdi;
Bu qəsidə qəlbimin bulduğundan qan içdi,
Arx çəkdim sözlərimə - bir firsətsən, ya Əli.

Könlümə qonaq gəldin, mən demədim sən kimsən,
Ruhumun loğmanısən, gözəldiyim həkimənsən,
Əqidəmin işığı, inamımda kökümənsən;
Sən şair Əli Rzanın ürəyinə hakimsən,
Ədəb-ərkan hamisi, xitabətsən, ya Əli!

Söz götürdüm, söz yığdım, doldurdum dükənimi,
Adına güvəncimlə göstərdim imkanımı.
Könüllərə sevgimdən ucaldım kurqanımı;
Nankorlar viran qoydu yurdu, məkanımı,
Qarabağsən içimdə, qəm, möhnətsən, ya Əli!

Üz tutdum, nəgmə dedim bir işıqlı ünvana,
Səcdəyə durdu könülüm min qadını sovana,

Tutsa əcəl yuxusu, gözlərimdən qovana;
Ayrılıqlar ruhumu çəksə də min divana,
Sığındım adına mən, ləyaqətsən, ya Əli!

Qaçmaram taleyimdən, gözləyəyəm qəzamu,
Çəkərəm günahımdan gəlsə haqlı cəzamu,
Haqqın qılıncı kəssin əvəzində əzamu;
Hələ dünya bilmir ki, bu dağılmış nizamı,
Mizanına qayıtaran qiyamətsən, ya Əli!

Sən ümmətin dərdinə yanan ahi-mərdənsən,
Gözlərimin önündə seyrangahi-mərdənsən,
Xeyirliyə açılan hər sabahı-mərdənsən;
Türk oğlu türəkəm özüm, sən də Şahi-mərdənsən,
Damarımda, qanımda hərəkətsən, ya Əli!

Nəsillərə əmanət yaddaş borcu, yad borcu,
Hərislərə söz dağı ah borcu, fəryad borcu
Ruhlara ötir saçan adın sözə dad borcu;
Vəsfini sözə çəkdim - sevgi borcu, ad borcu;
Sən bəclərdən keçənsən, səxavətsən, ya Əli!

Söz çağladı qəlbimdən heyran oldum avaza,
Ruhumun təbiəti döndü bahara, yaza.
Baxmadım gələni nə dərinə, dayaza;
Əli şövqü, eşqinə gördüm ki, yaza-yaza
Mənalının qibləsi, mahiyyətsən, ya Əli!

Açılar, şölələlər səni görən göz nuru,
Şəninə deyilənlər yazılsa, hər söz duru,
Kim sənə könül verdi, nəsib oldu uğuru;
Dağların məğrurluğu, zirvələrin qüruru,
Yenilməzlik heykəli, şəxsiyyətsən, ay Əli!

Əli Rzaya mən dedim, sözü bilən kəsə yaz,
Urvatda saxla sözü, haqdan gələn səsə yaz,
İlhamından gələni yol boyu nəfəsə yaz;
Bu yerdə Xələfli də dedi sözü kəsə yaz:
Düşüncəsi kasada zehniyyətsən, ya Əli!

Xain əldən, pis dildən aldın xəbis yararı,
Sevda üreklərin xalda yanar qararı
Qəlbimin ahəngidi hər misranın sırası
Cən bədənə verildi olum-ölüm arası,
Sən ümmətin ruhuna əmanətsən, ya Əli!

İnsan oğlu ayılsa, gözün açsa rüyadan,
Görər ki, hörmət gəlir uzaq olsa riyadan.
Yel əssin, tufan qoşun nə aparar qayadan?
Bildiyini deməyən nakam gedər dünyadan,
Qızıl sözün zərgəri, nəsihətsən, ya Əli!

Hər çətində çağırısan inamına yol açar,
Gəl-gəl deyər uğurun, bəxtin sənə qol açar.
Həyat gülər üzünə, arzuların gül açar;
Hər müdrikdən qalan söz zaman-zaman dil açar,
Dünyanın sonunacan vəsiyyətsən, ya Əli!

05.01.2016

Əli Rza XƏLƏFLİ